ERDÉSZNAGYJAINK ARCKÉPCSARNOKA

26

GÁL JÁNOS

MAGYAR JÁNOS

(1911-2006)

ÉLETE ÉS MUNKÁSSÁGA

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEMI KIADÓ

SOPRON
2011

ERDÉSZNAGYJAINK ARCKÉPCSARNOKA

26

GÁL JÁNOS

MAGYAR JÁNOS

(1911-2006)

ÉLETE ÉS MUNKÁSSÁGA

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEMI KIADÓ

SOPRON
2010

A sorozat szerkesztéséért felelős:
Prof. dr. Náhlik András
az Erdőmérnöki Kar
dékánja

ISBN 978-963-334-027-1

Felelős kiadó:

Prof. dr. Neményi Miklós
A Nyugat-magyarországi Egyetem
külügyi és tudományos rektorhelyettese

A kiadványt összeállította:
dr. Gál János

Készült a Lővér Print Nyomdában (9400 Sopron, Ady E. u. 5.)

Dr. Marosán György

Tavasszal az erdő harsogó ujjongás
Füttyös madárzsivaly, százezer ígéret.
De járjad ennek ősszel a már ismert útját.
S úgy érzed, megcsaltak látva, hogy mivé lett
A víg heje-huja és a bátor álom.
Végül is mi fogant a virágos bálon?

A fák meztelenek, akár az igazság,
A talajon lucskos a sok talmi arany,
A csalit tépázott, a köd szinte tapad,
A lélek didereg, és az illat fanyar,
Ami dús-keserűn árad, ömlik terjed...
Az idő méhében az új tavasz gerjed.

Magyar János,
Sopron, 1979. január 20.

Magyar János
élete és munkássága

Magyar János 1911. október 14-én Csomádon született. Általános iskoláit és középiskolai tanulmányait Acsán illetve Aszódon végezte. 1930 júniusában érettségizett az aszódi evangélikus Petőfi Sándor Reálgimnáziumban jeles eredménnyel. Ugyanebben az évben iratkozott be az akkori soproni M.kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola erdőmérnöki szakára. Kiváló tanulóként és ösztöndíjas diákként már az 1934-es év végén átvehette erdőmérnöki oklevelét, melyet már M.kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem állított ki számára.

1935. január 30-án állt munkába báró Waldbott Kelemen erdőbirtokán a Zemplén-hegységben, az erdőhorváti erdőgondnokságban uradalmi segéderdőmérnökként.

Hamarosan, 1936. május 30-án állami szolgálatba lépett papírforma szerint a M. Kir. Erdészeti Kísérleti Állomás állományába tartozóként de illetményét a szegedi M. Kir. erdőigazgatóság folyósította számára mint havidíjas erdőmérnöknek. Valójában azonban az Erdőrendezéstani Tanszéken tevékenykedett Fekete Zoltán professzor asszisztenseként. Részt vett a professzor faterméstani és faállományszerkezettani kutatásaiban, valamint vezette a hallgatói gyakorlatokat.

Az erdészettudománnyal és azon belül az imént említett szakterülettel egész életre szólónak bizonyult elkötelezettségét már 1937-ben kimutatta az „Erdészeti Lapok"-ban megjelent első publikációjával. Ez a „Hozzászólás Ajtay Viktornak 'A vágásérettséget és vágássorrendet meghatározó szám' címmel megjelent tanulmányához" címét viselte.

Az 1937-es esztendő emlékezetes és fontos volt számára abban a tekintetben is, hogy októberben házasságot kötött. Ebből a frigyből azután egy leány és két fiú gyermeke született.

Ugyancsak 1937-ben kérte felvételét az Erdészeti Egyesületbe, ahová is Fekete Zoltán ajánlásával az igazgató-választmány egyhangú határozattal fel is vette.

1937-38-ban lehetősége nyílt a Földmívelésügyi Minisztérium anyagi támogatásával külföldi tanulmányok folytatásra. A müncheni Ludwig Maximilian Egyetem Institut für Biologische Ertragslehre elnevezésű intézetében annak vezetője, Dr. Karl Vanselow professzor mellett folytatott faterméstani tárgyú kutatásokat. Eredményeivel kivívta főnöke, mintegy doktorandusz vezetője, Vanselow professzor elismerését is. Hazatérése után írta és védte meg 1939 júniusában kitűnő minősítéssel „A fatermési táblák szerkesztésének alapkérdései" című műszaki doktori értekezését. Opponensei egyben tanítómesterei: Fekete Zoltán és Roth Gyula professzorok voltak. Magyar egyike volt az 1931-ben a doktoravatás és magántanári habilitáció jogával felruházott soproni tanintézetünk legelső doktorainak. 95 oldalas, nyomtatásban is megjelent disszertációja ma is szakirodalmunk egyik légértékesebb gyöngyszeme. A 351 tételt felsoroló irodalomjegyzéke európai szintű, kiváló bibliográfiája az erdőrendezéstan 19. század elejétől a 20. század közepéig terjedő nagy korszakának.

1939. október 15-i hatállyal m. kir. erdőmérnök-gyakornokként az Erdészeti Kísérleti Állomás személyi állományába kerülve folytatta tudományos munkásságát. Kutatásai közben részt vett Vas megyei elaprózott erdőparcellák tagosításában is és kidolgozott egy ehhez szükséges értékbecslési eljárást is. Ennek azután az erdők 1945-ben történt államosítása és az ahhoz szükségszerűen kapcsolódó tagosítási munkálatok során is jó hasznát vették.

Frissen szerzett kitűnő doktorátusa alapján Fekete Zoltán professzor is meghívta tanszékére adjunktusnak. Magyar János azonban úgy vélte, hogy előbb – még fiatalon – gyakorlati tapasztalatokat kell szereznie az állami erdőrendezési gyakorlatban. Ezért kérte a Földmívelésügyi Minisztériumtól (FM) a Gödöllői

Állami és Koronauradalmi Erdőigazgatóság erdőrendezőségéhez való áthelyezését. Ez 1940 júniusában meg is történt.

Itt el is végezte a visegrádi és nagymarosi állami erdők 20 évre szóló erdőgazdasági üzemtervének a félidőben esedékes felülvizsgálatát. 1941-ben azonban az FM berendelte Budapestre, a minisztérium Erdészeti Főosztályának Üzemrendezési Osztályára. Ekkor már megkapta a m.kir. erdőmérnök, később a főerdőmérnök titulust is. A minisztériumi osztályon főként az akkoriban ugyancsak megszaporodott rendkívüli fakitermelésekkel, művelési ágváltoztatásokkal foglalkozott, végezte az ezekkel kapcsolatos helyszíni szemléket és az adminisztrációt.

1943-ban a minisztérium megbízásából részt vett az Amadávári Erdőbirtokossági Társulat megalakításában a Zemplénben, első szolgálati helyén.

A második világháború utáni történelmi fordulat Magyar János életébe is nagy változást hozott. Mint minisztériumi tisztviselő, a felszólítás ellenére sem távozott Nyugatra és a helyén maradt. A kiüresedett minisztériumban már 1945 februárjában szolgálattételre jelentkezett. Az FM épületében még nem volt fűtés de ennek ellenére dolgoztak az élet újraindításán.

Az erdészeti főosztály igazgatási ügyosztályára kapott beosztást, ahol a párizsi béketárgyalások előkészítéséhez kellett a magyar erdőgazdaság helyzetét bemutató tanulmányt kidolgozni.

Hamarosan azonban egy nem kevésbé fontos, ráadásul óriási feladat jelentkezett. A nagybirtokok erdeinek államosítása nyomán létrejött új, hatalmas állami erdőbirtokon kellett a munkát magszervezni.

Magyar János nagy lelkesedéssel vetette magát a történelmi rendszerváltáshoz kapcsolódó ugyancsak történelmi léptékű feladat végrehajtásába. Amikor megalakították a Magyar Állami Erdőgazdasági Üzemek Központját (MÁLLERD), az FM-ből ennek központi igazgatóságára helyezték át, közvetlenül az ügyvezető igazgató mellé, az Erdőbirtokpolitikai Főosztály vezetőjévé. Ő alakította ki az állami erdőigazgatóságok területi szervezetét az egész országra kiterjedően, egészen erdőgondnokság mélységig. Amikor pedig a kormány 1949-ben létrehozta

az Erdőközpontot, a központ Erdőrendezési és Erdőtelepítési Főosztályának vezetőjévé nevezték ki. Itt dolgozta ki az erdőrendezés 11 állami erdőrendezőségből álló országos szervezetének tervezetét.

Erdőközponti főosztályvezető minőségében ugyancsak történelmi jelentőségű produkciója volt Magyar Jánosnak 1949-ben az országfásítási keretterv elkészítése. Ennek felhasználásával indult be az I. ötéves tervidőszakban az a hatalmas erdőtelepítési-fásítási munka, amely azután néhány év elteltével váltakozó intenzitással ugyan, de mindmáig tart. Eredménye a szakmában közismert, egymillió hektárral szemben kétmillió, 11,8 %-os erdősültséggel szemben eddig csaknem 21 %, ezen túlmenően számos erdőn kívüli fás zöldterület, mind ennek gazdasági-ipari és humánökológiai, energetikai stb. következményével együtt.

Amikor az Erdőközpontot a kormány megszüntette, feladatait az Állami Gazdaságok és Erdők Minisztériuma (ÁGEM) vette át. S ez a minisztérium átvette Magyar Jánost is az Erdőtervezési Osztályára főmérnöki rangban, az állami erdőrendezőségek irányításának és fejlesztésének feladatával.

Ekkor már sem az országos (tervhivatali és minisztériumi) sem a vállalati (erdőgazdasági) tervezés nem nélkülözhette tovább az ideiglenes üzemtervek által szolgáltatott adatoknál pontosabb, szélesebb körű és időtállóbb adatbázis megteremtését. Ezt az elvileg valamennyi erdőre kiterjedő, részletesebb felvételen alapuló, erdőleltár helyett hozamszemléletű és még több más fontos igényt is kielégítő, községhatáronként készült, tízéves időhorizontú üzemtervek oldották meg. Ez alatt az idő alatt tért át az erdészet – Magyarországon elsőként – a kataszteri holdban kifejezett területkimutatásról a hektárban történő területszámításra.

Magyar János érdeme az is, hogy kidolgozta az új üzemtervek nyomtatványrendszerét, ami aztán az 1955-ben megjelent 100/1955-ös számú Erdőrendezési utasítás alapja lett. Ezt a nyomtatványrendszert egészen a számítógépek igényelte új nyomtatványrendszer bevezetéséig használták.

Az 1952-es esztendő újabb változást hozott Magyar János életében: az újjászervezett Erdészeti Tudományos Intézet igazgatójává nevezték ki. Ennek a munkakörnek a betöltése alatt újjáélesztette a soproni és a püspökladányi kísérleti állomást, további négyet is szervezett és fellendítette a nyárfakutatásokat. Ez alatt az idő alatt nyerte el kandidátusi tudományos fokozatát is. 1954-ben szerezte meg a mezőgazdasági tudományok (erdészet) doktori fokozatot.

1954. március 15-én nevezték ki az önálló soproni Erdőmérnöki Főiskola Erdőrendezéstani Tanszékének vezetőjévé, tanszékvezető egyetemi tanárrá. Itt dolgozott tanszékvezetőként 22 éven át 1976. július 31-ig, majd kutatást vezető professzorként 1982. január 31-ig, nyugállományba vonulásáig.

Alig több, mint két év elteltével, az 1956-os forradalmi események és a forradalom leverését követő időszak valószínűleg élete legnagyobb feladata elé állította a nemrégen kinevezett professzort. Itthon maradottként és az Erdőmérnöki Főiskola igazgatóhelyetteseként (1955-1957) jelentős szerepe volt abban, hogy az oktatás az itthon maradottakkal és a visszatérőkkel rövid időn belül elkezdődhetett, a Nyugatról visszatért oktatók és hallgatók folytathatták tanulmányi munkájukat.

Magyar János már 1956 végén felismerte, hogy a főiskola, mint egy karral működő felsőoktatási intézmény az akkoriban periférikus helyzetben levő Sopronban maga is elsorvadásra van ítélve. Ezért még 1956-ban Sébor János professzorral kidolgozta egy mezőgazdasági építőmérnöki kar felállításának tervét, amely azonban nem kapta, meg a minisztérium jóváhagyását. Ugyanakkor felmérte azt is, hogy a nagyarányú erdőtelepítések nyomán hamarosan jelentkező megnövekedett fatermés korszerű feldolgozása jól képzett faipari szakemberek sokaságát fogja igényelni. 1957-től kinevezték a Főiskola igazgatójává, így még hatékonyabban tudta elképzeléseit megvalósítani. Ezt a tisztséget 1959-ig töltötte be.

Az 1957/58-as tanévben az illetékes főiskolai munkatársaival csendben, de következetesen hozzáfogott a faipari mérnöki kar életrehívásához, az ehhez szükséges személyi, szervezeti és infrastrukturális feltételek megteremtéséhez. Új tanszékeket alapított és szorgalmazta, hogy az egyébként is műszaki egyetem jellegű

főiskola – több más hasonló státusú felsőfokú agrárszakoktatási intézménnyel együtt – megkapja az egyetem címet és rangot.

Amint ismeretes, 1962-ben ez be is következett. Ettől kezdve egy törvényerejű rendelet alapján Erdészeti és Faipari Egyetem néven két karú intézményként folytatta működését ősi tanintézetünk 1995-ig. Az elsőként végzett faipari mérnökök 1962-ben vehették kézbe oklevelüket. Magyar János az egyetem tudományos rektorhelyettese lett, 1966-ig.

Magyar János 22 éven át erdőmérnök-hallgatók generációit oktatta a fatermés-tan és az erdőrendezéstan tudományára, s ezeken a területeken szerteágazó tudományos kutatásokat is folytatott.

Iskolateremtő professzor volt, abban az értelemben is, hogy tudatos, innovatív és produktív folytatója volt annak a magyar erdőrendezési iskolának, amelynek gyökerei még a XIX. század második felére nyúlnak vissza és amely a két Fekete professzor (Lajos és fia, Zoltán) nevével fémjelezhető leginkább, mely professzorok közül az utóbbi tanítómestere is volt. Ez az iskola céljának tartotta a kétségtelenül német nyomdokon megindult erdőrendezéstannak a sajátos magyar természeti adottságokra alapozott szaktudománnyá fejlesztését. Magyar János nevéhez köthető az erdőrészletenként történő vágásérettségi kor tervezés bevezetése, és az úgynevezett vágásérettségi tábla, amely ezen tervezett vágáskorok alapján az elkövetkezendő 3 évtidezedre mutatja ki a használati lehetőségeket. A vágásérettségi tábla mind a mai napig az erdészeti hozamvizsgálat és hozamszabályozás alapvető táblázata. Ezzel a módszerrel szakított a hagyományos, valamilyen szabályos állapothoz viszonyító tervezés gyakorlatával.

A fatermestani kutatások során Magyar professzor folytatta a nagy mesterek munkásságát kutatásainak olyan fafajok állományaira történt kiterjesztésével, azok fatermestani-faállományszerkezeti feltárásával, amelyekre a nagy elődöknek életük fogytával már nem volt lehetőségük. Műszaki doktori értekezésében leírt módszerével alapos és fáradtságos munkával és az erdőtervi adatok felhasználásával meghatározta főbb fafajaink termőhelyi szórásmezejét, vagy az ő találó elnevezésével

dendrometriai mércéit. Ezek a mércék váltak aztán azon fatermési táblák kiinduló alapjává, melyeket mind a mai napig használ az erdészeti gyakorlat.

Magyar János professzor úr színes és közvetlen egyénisége, élettapasztalatokkal, bölcsességekkel és nem egyszer humorral fűszerezett előadásai életre szóló élményt jelentettek hallgatói számára.

Eredményeinek elismeréseként a Magyar Tudományos Akadémia 1967-ben levelező, 1985-ben pedig rendes tagjai közé választotta. Utóbbihoz kapcsolódó székfoglaló előadásában, 1986. március 27-én azt fejtegette, hogy az erdőgazdálkodás területén nem lehet egyoldalúan és kizárólagos jelleggel a tartamosság elvét túlhangsúlyozni, hanem a szükségletfedezés, a tartamosság és a gazdaságosság elvének harmonikus egységben történő megvalósítására kell törekedni, az első elv primátusa alatt.

Ugyancsak kritikusan viszonyult a „hozadék-növedék" gyakran hangoztatott, de általa idealistának és statikusan kezeltnek tartott erdőgazdasági alapelvhez is. Ezek ma is továbbgondolásra érdemes nézetei voltak, éppúgy, mint az erdőgazdálkodásunk közérdekű továbbfejlesztésének elvi-eszmei feltételeiről, végső soron az erdőgazdálkodás alapelveiről, az erdészet elméletéről-filozófiájáról vallott további nézetei is. Gondolkodva kell tanulni, a tanultakon, tapasztaltakon pedig el kell gondolkodni – vallotta.

Aktív tagja volt a tudományos közéletnek. Tagja és tíz éven keresztül vezetője is volt az MTA Erdészeti Bizottságának. Az MTA Veszprémi Akadémiai Bizottsága Erdészeti Szakbizottságának alelnökként és elnökeként is tagja volt. Az MTA-EB ülésein a nála jóval fiatalabbakat megszégyenítő rendszerességgel és aktivitással vett részt szinte halála napjáig. 1937 óta megszakítás nélkül tagja volt az Országos Erdészeti Egyesületnek.

Rendszeretetére jellemző, hogy még életében rendszerezte és az utókor számára rendezett formában hagyta hátra az oktatási, tudományos, tudományos közéleti és közéleti tevékenységével kapcsolatos iratanyagot. Ez az iratanyag a

Nyugat-magyarországi Egyetem Központi Levéltárában az érdeklődők rendelkezésére áll.

Mindig gondosan öltözött, kifogástalan megjelenésű, jó fellépésű, tekintélyt, derűt és bölcsességet sugárzó ember volt, akit a társadalmi életben az ízes és választékos kifejezésmód, a higgadt, korrekt, indulatmentes, kulturált vitakészség jellemzett. A közéletben igen széles körű ismertségnek és nagy népszerűségnek örvendett. Bár legjobb tudomásunk szerint nem volt tagja sem az MDP-nek, sem az MSzMP-nek, soha nem rejtette véka alá baloldali közéleti beállítottságát. Az életet szerető és megbecsülő ember volt, aki mértékkel űzte a vadászat nemes sportját is.

Tudását, munkásságát minden rendszerben elismerték. Kitüntették a Munka Érdemrend arany fokozatával, a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjével, a Bedő Albert Emlékéremmel, a Nyugat-Magyarországi Egyetem tiszteletbeli doktori és Sopron város díszpolgári címével. Kilencvenedik születésnapja tiszteletére színvonalas, szép konferenciát rendeztek az Akadémián, ahol a számos meleg hangú üdvözlés megmutatta, hogy már életében a szakma klasszikussá vált személyiségeként tisztelték.

Búcsúztatására 2006 január 26-án soproni egyetemünk rektori épületének aulájában került sor, amikor is Prof.dr. Faragó Sándor rektor, Prof. dr. Mészáros Károly, az Erdőmérnöki Kar dékánja, dr. dr.hc. Solymos Rezső, az MTA rendes tagja valamint Gabnai Sándor az evangélikus egyház esperes lelkésze mondott búcsúbeszédet. Hamvait vadászpuskák díszsortüze mellett a hallgatók fáklyás szalamandere és gyászolóinak tömege kísérte az egyetem főkapujáig.

A soproni, egyetemi búcsúztatás után január 27-én Budapesten a Deák téri evangélikus templomban tartott szertartáson vettek búcsút azok, akik itt kívánták leróni tiszteletüket a tudós erdész akadémikus előtt, azért, hogy egy roppant nehéz időszakban oly sokat tehetett és tett a magyar erdészetért, erdészettudományért, felsőoktatásért.

Magyar János
életével és munkásságával foglalkozó írások

1985 Magyar János professzor a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja. E. 1985. 34. 8. 335.

2001 Erdőrendezési Tudományos Konferencia Magyar János akadémikus 90. születésnapja alkalmából EL. CXXXVI. 12. 377-380.

2001 Bartucz Ferenc. Köszöntöm dr. Magyar János Professzor Urat ! EL: CXXXVI. 12. 381.

2006 Solymos Rezső Magyar János akadémikus 1911-2006. EL. 2006. CXLI. 3. 98-99.

Magyar János
szakirodalmi munkássága

Hozzászólás Ajtay Viktornak „A vágásérettséget és vágássorrendet meghatározó szám" címmel megjelent tanulmányához. EL. 1937. 76.

Észrevételek. EL. 1937. XII. füzet

Egyszerű eljárás a termőhelyi osztályok arányos különbségekkel való alakítására. EL. 1938. 77. 4:330-335.

A fatermési táblák szerkesztésének alapkérdései EK. 1940. 42. 1:1-89

Grundfragen der Aufstellung von Ertragstafeln. EK. 1940. 42. 1:90-105

Az egykorú faállomány fáinak az osztályozása. EL. 1940. 79. 8:487-492

Az egykorú faállomány felsőmagassága. EL. 1941. 80. 3:101-107

Mit mond Dietrich erdőgazdasági üzemtanának III. kötetében? EL. 1943. 82. 8:361-369

Minél több és minél jobb cserzőkérget – de új módra. Eg. 1952. 6. 9:11

A Szovjetunió ötödik ötéves terve irányelveinek erdészeti vonatkozásai. E. 1952. 1. 2:101-103.

Potapov professzor látogatása az Erdészeti Tudományos Intézetben. Eg. 1952 6.

A nyárállományok fatermése. A Nyárfa c. könyv, 126-142. Mezőgazdasági kiadó, 1953.

Az Ortás-tetői fatermesztési kísérletek főbb eredményei. ERTI Évk. 1954. 2. 155-168. Társszerző: Birck O.

Nyárasok fatermése, szerkezete és korszerű nevelése. E.K. 1954. 2:3-64.

Nyárasok faállományszerkezeti vizsgálatának eddigi eredményei. MTA Agrartud. Oszt. Közl. 1954. 4. 1-2:111-145.

A Balaton környékének fásítása nem egyedül természettudományi kérdések megoldásából áll. E. 1955. 502-503.

A debreceni értekezlet után... Soproni Egyetem, 1956. ápr. 15. 3-5.

Nyárfatermési táblák és állományszerkezeti vizsgálatok. In „Nyárfakonferencia", Bp. 1957. Orsz. Erd. Főig. 70-76.

Megnyitó beszéd Sopronban, 1958. szeptember 3-án az Erdészeti Tanintézet megalapításának 150-ik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen. Erdészettud. Közl. 1958. 2. 7-28.

Bükkfatermesztésünk főbb elvei. Erdészettud. Közl. 1958. 2:77-128.

Dr. Botvay Károly egyetemi tanár (1897-1958). Erdészettud. Közl. 1958. 2:253-258. Társszerző: Haracsi L.

A nyárasok és bükkösök értékesebb fatermésének erdőnevelési vonatkozásai. Erdészettud. Közl. 1959. 2:25-50.

A nyárasok és bükkösök értékesebb fatermésének erdőnevelési vonatkozásai. In „Erdőnevelési konferencia", Bp. 1960. Orsz. Erd. Főig. 23-39.

Megjegyzések a „Néhány gondolat az erdőnevelési konferencia után" című tanulmányhoz. E. 1960. 9. 3:104-107.

A V-fás állománynevelés – forradalmi változás fatermesztésünkben. E. 1960. 9. 4:128-138.

Sarjeredetű bükköseink magassági és fatömegviszonyai. Erdészettud. Közl. 1960. 1-2:43-62.

Erdei-, fekete-, luc és vörösfenyveseink átlagmagassági (termőhelyi) szórásmezeje. E. 1961. 10. 1:11-15.

Erdei-, és feketefenyveseink magassági (termőhelyi) osztályozó mércéje. E. 1961. 10. 11:472-479

Tájékoztató

Az erdeifenyő hazai termőhelyi szórásmezeje. Erdészettud. Közl. 1961 1:3-7-66.

Bükk sarj fatermési táblák. Erdészettud. Közl. 1961. 2. 96-81.

A nemes nyárasok korszerű nevelése In Keresztesi B.: „A magyar nyárfatermesztés", Bp. 1962. Mezőgazd. K. 401-411.

Hozzászólás dr. Nemky Ernő „A fajon belüli és a fajok közötti harc kérdései" címmel Sopronban 1961. március 30-án elhangzott előadásához. E. 1961. 9. 380.

A nyárasok fatermése. In Keresztesi B.:"A magyar nyárfatermesztés", Bp. 1962 Mezőgazd. K. 390-400.

Hozzászólás dr. Nemky Ernő „A fajon belüli és a fajok közötti harc kérdései" címmel Sopronban 1961. március 30-án elhangzott előadásához. Erdészettud. Közl. 1962. 1. 76-80.

Tájékoztató a KGST államok küldöttségének bukaresti erdőrendezési értekezletéről. Erdészettud. Közl. 1962. 2. 119-203.

Fekete Zoltán. Magyar Tudomány, 1962, 7. (69.) 8:511-514.

Fekete Zoltán, 1877-1962. Soproni Szemle, 1962. 4. 373-375.

Beszéd Fekete Zoltán lev. akadémikus ravatalánál. Erdészettud. Közl. 1962. 2. 223-227.

A tanári működésem közben végzett kutatómunkám eredményeinek összefoglalása. Az agrárfelsőoktatási intézmények 10 évi kutatómunkája, 1950-1960. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 1962. II. 39-47.

A V-fás fatermesztés hatása a fatermés alakulására. Erd. Faip. Egy. Tud. Közl. 1963. 1-2.:83-92

A V-fás fatermesztés hatása a fatermés alakulására. E. Faip. Egy. Tud. Közl. 1963. 1-2.:83-92

A célszerű megkülönböztetés, különös tekintettel a fatermelés fokozására. Erd. Faip. Egy. Tud. Közl. 1964. 1:25-39.

Hozzászólás az MTA nagygyűlése alkalmával az Agrártudományi Osztály vezetőségének beszámolójához. MTA Agrártudományi Osztály közleményei 1965. 3-4 sz. 231-232.

Hozzászólás az MTA nagygyűlésében az Agrártudományi Osztály vezetőségének beszámolójához. MTA Agrártudományi Osztály közleményei 1967. 3-4 sz. 341-342.

Erdőrendezés-fejlesztési problémáink, különös tekintettel az élőfakészletre, mint munkaeszközre. MTA Agrártudományi Közlemények. 1968. 27. 3-4:293-310.

Az erdőrendezés fontosabb sajátosságai Magyarországon. Die wichtigeren Eigentümlichkeiten der Forsteinrichung in Ungarn. In: Nyári Egyetem, Sopron, 1970 – Universitätsferienkurse, Sopron, 1970. EFE . Sopron, 1970. 25-34.p.

Elvi jelentőségű kérdések erdőrendezésünk továbbfejlesztésének problémaköréből. E. 1971. 20. 1:22-28.

Az állománynevelések erdőrendezési vonatkozásai (Jegyzet). In: Korszerű állománynevelési eljárások. 2. r. (Szerk.: Majer A.). EFE. Sopron, 1972. 359-379.p.

Dendrometriai erdőosztályozás. In Termőhelyismerettan IV. kötet (szerk. Pántos György) Sopron, 1972. 61-77.

Állománynevelési és állományszervezési mutatók. EFE. Tud. K. 1973. 2:45-67.

Tájékoztató a nyárfa-kutatás eredményéről. Budapest, 1973., ERTI, 103-105.

Zárszó – a Faipari Kutató Intézet fennállásának 25. éves jubileumi ülésén, Budapest, 1974. április 2. Faipar, 1974., 5:140-141

Felszólalás az Agrártudományi Osztály ülésén, Budapest. Agrártudományi Közlemények, 34. 1-2:56-59.

Felszólalás az OEE Gazdaságtani Szakosztályának konferenciáján. E. 1975. 1:27.

Előszó. In Majer Antal: Félévszázados kísérletek a farkasgyepüi bükkösökben. MTA VEAB Monográfiái 1976. 1:5-6.

Utószó: amit jó tudnia általában mindenkinek, aki a farkasgyepüi erdészeti kutatómunkában részt vesz. In Majer Antal: Félévszázados kísérletek a farkasgyepüi bükkösökben. MTA VEAB Monográfiái 1976. 1:214-236.

Erdőrendezéstanunk alaptételei – erdőrendezésünk alapelvei. E. 1977.26. 1:9-14.

Az akácosok vágásérettségi kora. ERFA. 1977. 30. 2:6-8.

Az akácosok felújítása. ERFA. 1977. 30. 7:7-8

Alkalmazhatók-e hársaink főfafajnak? ERFA. 1977. 30. 11:14-15,17.

Nyílt levél. MTA VEAB Értesítője, 1978. 1:43-45.

C. Gregus: „Hospodarska úpráva maloplosného rubanového lesa" (Bratislava, 1976.) című könyvének ismertetése. E. 1978. 5:210.

Hársaink dendrometriai alapmércéi. ERFA. 1978. 32. 7:10-12.

Beszámoló 1978 első félévéről. Társzerző Majer Antal. MTA VEAB értesítője 1978 III. 30-31.

Milyen erdőgazdálkodást kell folytatnunk? MTA-VEAB Értesítő 3. 1978. 146-149.

Elnöki megnyitó. In Erdei ökoszisztémák vizsgálatának eredményei, szerk. Majer Antal. MTA VEAB Monográfiái 1979 1:3.

Irányelvek a farkasgyepüi bükkfatermesztési kísérletek továbbfejlesztésére. MTA. VEAB Monográfiái. Veszprém, 1979. 1:142-153.

Szerkesztői előszó. In Fagazdasági hulladékok feldolgozása és szállítása, szerkesztette Magyar János. Sopron, 1979. 2.

Köszöntő. In Fagazdasági hulladékok feldolgozása és szállítása, szerkesztette Magyar János. Sopron, 1979. 10-12.

Az erdők a társadalom szolgálatában. Veszprémi Napló 1979. 199:4..

Az akácosok mellmagassági átmérője megyénként. ERFA. 1979.33. 4:6-8.

Beszámoló 1978 második félévéről. Társerző Majer Antal. MTA VEAB értesítője 1979 I. 51-52

Beszámoló 1979 első félévéről. Társerző Majer Antal. MTA VEAB értesítője 1979 III. 65-67.

Emlékbeszéd Wagner Károly halálának 100. évfordulóján. Sopron In Tisztelgés Wagner Károly előtt, szerkesztette Hiller István. Erdészeti és Faipari Egyetem kiadványa, 1980 11-37.

Beszámoló 1979 második félévéről. Társerző Majer Antal. MTA VEAB értesítője 1980 I. 63-64.

Emlékeztető az ártéri és hansági nemesnyárgazdálkodás 1980. június 12-i bemutatójára. MTA-VEAB. Értesítő. 1980. 3:151-153. Társszerző: Majer A.

Beszámoló az 1980 évi munkáról. Társerző Majer Antal. MTA VEAB értesítője 1981 I. 56-57.

Előszó. In Erdő és víz. Veszprém, 1981. Szerkesztette Majer Antal és Kovács István 5-6.

Trófeajavaslat EFE. Tud. K. 1981. 2:11-13.

Akácosaink V-fás fatermesztése. ERFA. 1982. 36. 1:8.

Valóban megalapozotlanok-e hársaink dendrometriai mércéi? ERFA. 1982. 36. 2:7.

Beszámoló az 1981 évi munkáról. Társerző Szappanos András. MTA VEAB értesítője 1982 I. 70-73.

A hazai szocialista erdőrendezés továbbfejlesztése. In Erdészeti és Faipari Egyetem Kutatási Témái, 2. közlemény, szerkesztette az EFE Tudományos Tanácsa. Sopron, 1982. 66-71.

Beszámoló az 1982 évi munkáról. Társerző Szappanos András. MTA VEAB értesítője 1983 I. 101-103.

Előszó. In Csertölgygazdálkodás és hasznosítás. Szerkesztette Szappanos András. Veszprém, 1983. 4.

A hazai szocialista erdőrendezés továbbfejlesztése. In Erdészeti és Faipari Egyetem Kutatási Témái, 3. közlemény, szerkesztette az EFE Tudományos Tanácsa. Sopron, 1983 80-85.

Mettől meddig südő a vaddisznó, és mi a fő ismertetőjegye? EFE. Tud. Közl. 1983. 1:22.

Sarjeredetű csereseink dendrometriai alapmércéi. In: Csertölgygazdálkodás és hasznosítás. (Szerk.: Szappanos A.) MTA-VEAB Veszprém 1983. 25-26.

A mageredetű cseresek alapvető dendrometriai jellemzékei. In: Csertölgy-gazdálkodás és hasznosítás. (Szerk.: Szappanos A.) MTA-VEAB Veszprém 1983. 5-24.

Pro memoria. E 1984. 10:429-431

Beszámoló az 1983 évi munkáról. Társzerző Szappanos András. MTA VEAB értesítője 1984 II. 71-73.

Trófeajavaslat. ERFA. 1984. 38. 2:6.

Süldő avagy südő? EFE. Tud. K. 1985. 1-2:97-103.

Erdőrendezőink újabb tennivalói. EFE. Tud. K. 1985. 1-2:17-24

Erdőgazdálkodásunk közérdekű továbbfejlesztésének elvi-eszmei feltételei. (Akadémiai székfoglaló: 1986. március 27.). Ak.K.Bp.,23 p.

Bevezető gondolatok. EFE. Tud. K. 1987. 1-2:153-161.

Egyéb tudományos tevékenység

A magyar erdőgazdálkodás helyzetének és problémáinak összefoglaló ismertetése. A párizsi békeértekezleti tárgyalás előkészítésével kapcsolatban

Az országfásítás általános keretterve

Áru, pénz, értéktöbblet, értéktöbblet-elosztás. Előadás 1950 tavaszán az Erdőközpontban tartott továbbképző tanfolyamon.

Az erdészeti üzemág megszervezése. Előadás az erdésztechnikumi tanárok továbbképző előadásán

Újrendszerű erdőgazdasági üzemterv készítése: I. területkimutatás. II. Részletes erdőleírás. III. Korosztály és vágásérettségi táblázat. IV. Általános fatermelési terv. V. Általános fatermelési nyilvántartás. 1950. Erdőleírási jegyzőkönyv. 1951. erdőrendezési intézet.

Az erdőgazdasági üzemszervezés. Tankönyv, társszerző

Javaslat a fakitermelésekkel kapcsolatban elvi jelentőségű állásfoglalással széleskörű takarékossági mozgalom szervezésére F.M. ill. ÁGEM: 1951.

Erdőrendezéstan az erdésztechnikusok számára. Tankönyv lektorálás és szerkesztés

A Greiner-féle fatermési táblák és a Fekete-féle akác fatermési táblák (összesen 15 tábla) adatainak kiegészítése, kiegyenlítése és részben behatóbb átdolgozása is, az erdőgazdasági üzemtervek új rendszer szerinti készítésével kapcsolatban. 1951-52, Erdőrendezési Intézet.

Az élőfakészlet átalakításának megszervezése, figyelemmel a fenyők és nemesnyárak felkarolására. Előadás 1952 tavaszán az ÁGEM szakmai továbbképző tanfolyamán.

Az országfásítás elvi alapjai, célkitűzései, szervezete és végrehajtása. Eladás az Állami Ellenőrző Központban, Budapesten, 1953. július 11-én.

Erdőrendezéstan az erdésztechnikusok számára. Lektorálás, 1953. szeptember.

Nyárasok faállományszerkezeti vizsgálatainak eddigi eredményei. Előadás a Tudományos Akadémia rendezésében megtartott Erdészeti Kongresszuson, 1953. szeptember 22-én.

Babos Imre „Magyarország táji erdőművelésének alapjai" c. doktori értekezésének bírálata az MTA. Agrártudományi Osztálya részére, 1954. december 7-én

A nemesnyárak korszerű nevelésének irányelvei. Előadás Győrben, 1954. október 11-én az Állami Erdőgazdaság dolgozói számára.

Az erdőgazdasági többlettermelés irányelvei. Előadás Sopronban, 1955. április 6-án az erdőrendező mérnökök továbbképző tanfolyamán.

Az erdőrendezés napi kérdései. Előadás Sopronban 1955. április 28-án az erdőrendező mérnökök továbbképző tanfolyamán.

Erdészeti Zsebkönyv „Erdőrendezés" részének lektorálása 1955 augusztus 2.

A hazai bükkösök termőhelyi szórásmezeje. Előadás Sopronban, 1955. október 7. az Erdőmérnöki Főiskola tudományos ülésszakán.

A Balaton környékének fásítása nem egyedül természettudományi kérdések megoldásából áll. Hozzászólás a Balatonfüreden 1955. október 26-án tartott ankéton.

Korszerű állományszerkezet kialakítása a növedékfokozás szolgálatában. Előadás Sátoraljaújhelyen 1955. november 23-án az Állami Erdőgazdaság dolgozói számára.

Erdőrendezésünk alapelvei. Előadás Pécsett 1956. március 16-án az Állami Erdőgazdaság dolgozói számára.

A hozadékszabályozás szocialista módszere. Fatömeg- és szerfabecslés. Előadás Tatabányán 1956 május 14-én az Állami Erdőgazdaság dolgozói számára.

A bővített újratermelés megtervezése. Az üzemterv, mint gazdálkodásunk alapja. Előadás Sopronban, 1956 május 17-én az Állami Erdőgazdaság dolgozói számára.

Az erdőrendezés új módszerei. Előadás Sárváron, 1956. május 18-án Sárváron az Állami Erdőgazdaság dolgozói számára.

Pallay Nándor „Magyarországi vörösfenyők műszaki tulajdonságai" című doktori értekezésének bírálata az MTA Műszaki Osztálya részére, 1956. május 24.

„Egyéb erdészet" témakör kidolgozása a Mezőgazdasági Lexikon szerkesztősége számára. 1956. augusztus 6.

Nyár-fatermési táblák és állományszerkezeti vizsgálatok. Vitaelőadás Budapesten, 1956. szeptember 28-án az MTA és az OEF közös rendezésében megtartott nyárfa-konferencia résztvevői számára.

A hazai új erdőrendezés főbb irányelvei. Előadás Sopronban 1957. április 10-én az Erdőmérnöki Főiskola, az Erdészeti Technikum és a Tanulmányi Erdőgazdaság dolgozói számára.

Sopp László „A hazai nyárak fatömege" című tanulmányának bírálata az Erdészeti Tudományos Intézet számára. 1957. május 14.

Fekete Zoltán „Fatermési és állományszerkezeti vizsgálatok a hazai bükkösökben" című értekezésének bírálata a Mezőgazdasági Könyv és Folyóiratkiadó Vállalat részére 1957. november 28.

Bükkfa-termesztésünk főbb elvei. Előadás Sopronban, 1958. szeptember 4-én, az Erdészeti Tanintézet megalapításának 150-ik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen.

Beszéd dr. Botvay Károly ravatalánál. Sopron, 1958. szeptember 13.

Sali Emil „A magyarországi erdők főbb jellemzői" című kandidátusi értekezésének bírálata az MTA Agrártudományi Osztálya részére 1959. augusztus 14.

Hozzászólás erdőrendezéstani szempontból az „Erdei fafajták kutatása és felhasználásuk az erdőgazdálkodás területén" című koordinációs témával kapcsolatos előadáshoz a Csehszlovák Mezőgazdasági Tudományos Akadémia rendezésében megtartott nemzetközi konferencia 1959. augusztus 26-i ülésén Prágában.

Fekete Zoltán „Fatermési vizsgálatok a magyarországi bükkösökben" című tanulmányának bírálata az Acta Agronomica szerkesztősége részére. 1959. november 17.

Szakvélemény az Erdészeti Tudományos Intézet számára Galambos Gáspár „A csertölgy ágfa-becslése" c. kutatási témáról készített jelentéséről. Sopron, 1960. január 30.

Keresztesi Béla „A fatermés növelésének néhány kérdése a magyar erdőgazdaságban" című doktori értekezésének bírálata az MTA Agrártudományi Osztálya részére.

A „Matematika", „Biometria" és „Erdészeti gazdaságtan és erdőrendezés" című fejezetek címszójegyzékeinek felülvizsgálata az Erdészeti és Faipari Lexikon szerkesztősége részére. Sopron, 1961. január 5.

Szakvélemény az Erdészeti Tudományos Intézet számára Mátyás Vilmos „Bükköseink fenntartása és a magtermelés célját szolgáló állományok szerepe" című tanulmányáról. Sopron, 1961. január 26.

Az erdőrendező feladata a szocialista erdőgazdálkodásban. Előadás Mátraházán, 1962. február 16-án az OEE parádfürdői csoportja részére megtartott szakmai továbbképző előadások sorozatában)

Káldy József „A rezgőnyár szerepe erdeink fatermésének fokozásában" című kandidátusi értekezésének bírálata az MTA Agrártudományi Osztálya részére, 1962. május 2.

Beitrag zur Messung des laufenden Zuwachses. Előadás a KGST országok erdőrendezőinek tátralomnici munkaértekezletén 1962. november 9.

Alsószintes óriás-nyárasok kísérleti telepítésének és termesztésének irányelvei. Előadás Sopronban 1963. február 8-án az OEE helyi csoportja számára.

Magszármazású bükköseink fatermési viszonyai – különös tekintettel a V-fa jelölésre. Előadás Sopronban, 1963 február 8-án az OEE helyi csoportja számára.

Néhai Dr. Fekete Zoltán két tanulmányának sajtó alá rendezése az „Erdészettudományi Közlemények"-ben való megjelentetés céljából. Sopron, 1963. március 6.

A V-fa jelölés sajátos kérdései a bükkösökben. Előadás Nagykanizsán 1963. március 8-án az OEE helyi csoportja számára.

A nemesnyárasok termesztésének főbb kérdései. Előadás Szegeden 1963. május 10-én az OEE helyi csoportja számára.

A tiszai II. vízlépcső létesítésének tervével kapcsolatos erdőgazdasági értékszámítás. Tanulmány a VIZITERV számára. Sopron, 1963. július 31.

Sopp László „Cser fatömeg- és faterméstani vizsgálatok" című kandidátusi értekezésének bírálata az MTA Agrárátudományi Osztálya számára. 1963. október 15.

Hogyan telepítsük óriás- és olasznyárasainkat? Vitaelőadás Budapesten 1964. február 27-én az MTA Agrártudományi Osztálya, az Országos Erdészeti Főigazgatóság és az Erdészeti és Faipari Egyetem közös rendezésében megtartott ülésén.

Újabb vizsgálati eredmények fafajaink termőhelyi szórásmezejének ismeretéhez. Kézirat. Előadás Sopronban 1964május 6-án az Erdészeti és Faipari Egyetem tudományos ülésszakának keretében.

A mélyszántás és a nagydugványos nemesnyár-telepítés kapcsolata és előnyei. Előadás Vácott 1964. május 26-án az OEE helyi csoportja számára.

Erdőrendezésünk továbbfejlesztésének időszerű kérdései. Előadás Pécsett 1964. november 18-án az MTA Agrártudományi Osztálya Erdészeti Bizottsága, a Mecseki Állami Erdőgazdaság és az Erdészeti és Faipari Egyetem közös rendezésében megtartott „Egyetemi napokon".

Fafajpolitikánk, különös tekintettel az óriásnyár nagydugványos telepítésének eredményeire. Előadás Gyulán, 1964. november 26-án az OEE helyi csoportja számára.

Erdőrendezésünk fejlesztésének fatermesztés-tervezési problémái. Előadás Sopronban 1965. március 30-án az Erdészeti és Faipari Egyetem tudományos ülésszakának keretében.

A gyérítés-jelölés egyes kérdései. Előadás Zamárdiban 1965. május 14-én az OEE helyi csoportja számára.

Az óriásnyár és az olasznyár nagydugványos telepítésének eredményei. Előadás Tamásiban, 1965. július 29-én az OEE helyi csoportja számára.

Fatermés-fokozás a fafaj, a faállomány-szerkezet és a vágáskor célszerű megválasztásával. Előadás Tatán 1965. október 29-én az MTA Agrártudományi Osztálya Erdészeti Bizottsága, a Vértesi Állami Erdőgazdaság és az Erdészeti és Faipari Egyetem közös rendezésében megtartott „Egyetemi Napokon".

Kutatásra érdemes faterméstani problémák és kutatásuk módja. Előadás Vácott az OEE helyi csoportja számára.

A gyérítés-jelölés egyes kérdései, tekintettel a Budavidéki Erdő- és Vadgazdaság gondjaira bízott erdőkre Előadás Budakeszin 1966. május 17-én az OEE helyi csoportja számára.

Az óriásnyár és az olasznyár nagydugványos telepítésének eredményei. Előadás Barcson, 1966. június 1-én az OEE kaposvári csoportja számára.

A nyárfatermelés időszerű kérdései. Előadás Mendén 1966. július 15-én az OEE gödöllői csoportjának tagjai számára.

A nagydugványos nemesnyár-telepítési kísérletek tiszántúli tanulságai. Előadás Debrecenben 1966. december 1-én az MTA Agrártudományi Osztálya Erdészeti Bizottsága, a Hajdúsági Állami Erdőgazdaság és az Erdészeti és Faipari Egyetem közös rendezésében megtartott „Egyetemi Napokon"

Szodfridt István: „Erdőnevelési és állományszerkezeti vizsgálatok a Duna-ártér és a homoki erdőgazdasági tájak nemesnyárasaiban" című kandidátusi értekezésének bírálata a Tudományos Minősítő Bizottság számára. 1967. április 8.

A nagydugványos nemesnyár-telepítések eredményei, különös tekintettel a Duna-Tisza közére. Előadás Kecskeméten 1967. május 4-én az OEE helyi csoportjának rendezésében.

A bükkösök nevelésének alapvető kérdései. Előadás Csehszlovákiában, Zólyomban, 1967 november 20-án az Erdészeti és Faipari Főiskolán.

A hosszúlejáratú erdőgazdasági üzemtervek szerepe az új gazdasági mechanizmusban. Előadás Sárospatakon 1967. december 6-án az OEE helyi csoportja számára.

Bírálat Szodfridt István tudományos munkatárs: „Óriásnyár fatermési tábla" című összefoglaló jelentéséről, az ERTI számára 1968. július 9.

Madas László: „A törzsszámváltozás hatása a visegrádi bükkösök állományszerkezetére és fatermésére" című kandidátusi disszertációjának bírálata a Tudományos Minősítő Bizottság részére 1969 január 29.

Fatermési vizsgálatok. Zárójelentés, bírálta: Sali Emil és Danszky István. Kézirat

Erdőrendezésünk továbbfejlesztésének főbb irányelvei. Előadás Veszprémben, 1969. március 7-én, az OEE és a Faipari Egyesülés helyi csoportja számára.

Az üzemtervezési módszerek fejlődése és az üzemtervezés szerepe a népgazdasági tervezésben. Előadás Felsőgödön 1971. március 22-én az állami erdőrendezőségek csoportvezetőinek továbbképző tanfolyamán.

Szakvélemény a Központi Statisztikai Hivatal számára erdőértékszámítási kérdésekben. 1971. április 17.

A véghasználatok mértékének szabályozása. Előadás Sopronban 1972 október 23-án az erdészetvezetők továbbképző tanfolyamán.

Erdőrendezésünk fejlesztésének néhány időszerű kérdése. Előadás Sopronban, 1972. december 20-án az egyetemi oktatók és kutatók tudományos továbbképző előadássorozatában.

Solymos Rezső „Az erdeifenyő, a feketefenyő és a lucfenyő állományok fatermése és nevelésük irányelvei Magyarországon" című doktori értekezésének bírálata a Tudományos Minősítő Bizottság részére.

Sali Emil „A magyarországi erdők élőfakészletének vizsgálata" című doktori értekezésének bírálata a Tudományos Minősítő Bizottság részére. 1974. február 19.

A véghasználatok mértékének szabályozása. Előadás a „Korszerű erdészeti technikai és technológiai ismeretek" című felsőszintű vezetőtovábbképző tanfolyamon. Sopron, 1974. március 9.

Fatermelés-politikánk alapvető társadalmi és természeti determinánsai, különös tekintettel bükköseink közérdekű hasznosítására. Előadás az MTA Veszprémi Akadémiai Bizottságának ülésén, Veszprém, 1974. június 25.

Az üzemterves gazdálkodás – a véghasználatok mértékének szabályozása. Előadás a „Korszerű erdészeti technikai és technológiai ismeretek" témakörű felsőfokú vezető továbbképző tanfolyamon Sopronban 1975. március 12.

Király László: „Új eljárások a hosszúlejáratú erdőgazdasági üzemtervek készítésében" című kandidátusi értekezésének bírálata a Tudományos Minősítő Bizottság számára. 1979. május 15.

Erdőrendezőink újabb tennivalói. Előadás Fertődön 1984. szeptember 6-án az Országos Erdőrendezési Napokon.

Tiszteletbeli doktori oklevél átvétele

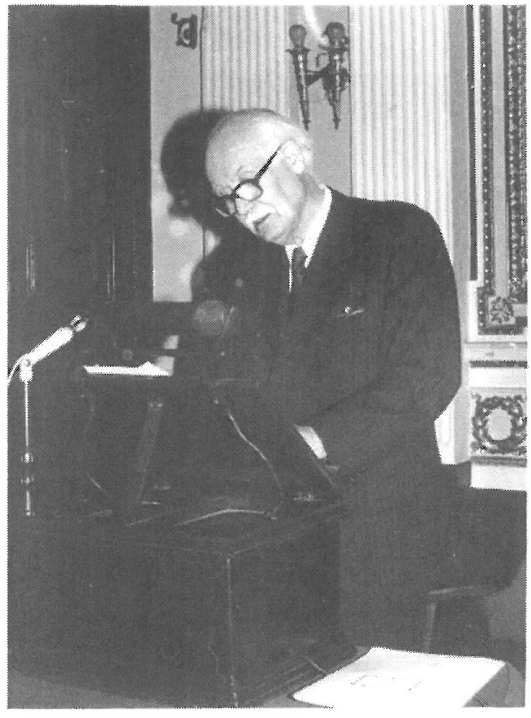

Előadás az Akadémián

Kollégák között

Feleségével budai lakásuk előtt